

info

TIDNING FÖR FÖRTROENDEVALDA I IF METALL
10/2018

Tuffare krav – men det går att få rätt

Anastasia Johansson ser tydligt hur Försäkringskassans allt hårdare krav drabbar medlemmarna. Men hon ger inte upp, det går att överklaga och det går att få rätt. SIDORNA 2-3

IFMETALL

A portrait of a woman with long, dark, wavy hair, looking directly at the camera with a serious expression. She is wearing a dark blue jacket over a red top. The background is a brick wall.

Facket ger stöd när systemen hårdnar

Många har under det senaste decenniet fått känna av åtstramningarna i socialförsäkringarna. Medlemmarna i IF Metall vänder sig allt oftare till facket för att få stöd i kontakten med myndigheterna.

– Det finns mycket vi kan hjälpa medlemmarna med, säger Anastasia Johansson, ombudsman för IF Metall Norra Älvsborg.

Under det senaste året har Anastasia Johansson ägnat mycket tid åt att hjälpa medlemmar som blivit av med ersättningen från någon av socialförsäkringarna. Vanligast är ärenden som har med sjukförsäkringen att göra.

– Medlemmarna kontaktar oss när de stöter på problem. De kan till exempel

ha varit sjukskrivna av samma anledning och haft läkarintyg som varit utformade på precis samma sätt under flera år. Helt plötsligt får de avslag och blir av med sjukpenningen.

Men det finns hjälp att få.

– Alla medlemmar kan få hjälp i kontakten med till exempel Försäkringskassan. Finns en klubb på arbetsplatsen vänder man sig dit i första hand. Annars kontaktar man den avdelning man tillhör. Vi kan också ta hjälp av LO-TCO Rättsskydd, förklarar Anastasia Johansson.

Det går att få rätt

Allt är heller inte mörker, myndigheters beslut behöver inte vara definitiva. Det går att överklaga – och det går att

få rätt. Nyligen kunde Anastasia Johansson hjälpa en medlem som råkat illa ut.

– Han hade blivit avstängd från aktivitetsersättningen i 45 dagar och skulle alltså inte få några pengar alls under en och en halv månad.

Kunde inte fylla i blanketten

Anledningen var att han hade lämnat in sina aktivitetsrapporter till Arbetsförmedlingen sent vid några tillfällen.

– Saken är den att den här medlemmen har en funktionsvariation med en diagnos i botten som gör att han har svårt både att tolka text och att skriva. Därför blir det i praktiken omöjligt för honom att fylla i rapporterna.

Tidigare hade han fått hjälp av sin

– Det kan bli långdragna processer och medlemmarna kan få stå utan pengar under en lång tid. Det leder till personliga tragedier, säger Anastasia Johansson.

Foto: Stig Hedström

fru med att fylla i dem, men nu hade hon blivit sjuk. Då spelade det ingen roll att han skött sig prickt i flera år, berättar Anastasia Johansson.

Svårt att berätta

Arbetsförmedlingen kände inte till medlemmens begränsningar.

– Han hade tyckt det var jobbigt att berätta om problemen för en handläggare på en myndighet. Det fanns också en rädsla för att inte bli förstådd och en låg tilltro till att han som enskild person skulle kunna göra sin röst hörd.

Att inte ha inkomst under så lång tid är svårt, särskilt för den som redan lever på väldigt lite. IF Metall blev utvägen.

– Jag hjälpte honom att överklaga beslutet och åberopade särskilda skäl.

Det här kan du göra

Så kan du som förtroendevald hjälpa en medlem som blivit sjukskriven:

- ✓ Tidiga insatser är viktigt. När det gått 14 dagar och medlemmen inte längre har sjuklön – ring och kolla av läget. Verkar det bli långdraget?
- ✓ Håll kontakten löpande under sjukskrivningen.
- ✓ Hjälp sjukskrivna medlemmar att kolla vilka försäkringar de kan få del av.
- ✓ Se till att arbetsgivaren tar sitt rehabiliteringsansvar och att medlemmen får nödvändiga rehabiliteringsinsatser.
- ✓ Ha en löpande uppföljning med medlemmen och arbetsgivaren för att se till så att rehabiliteringsinsatserna är tillräckliga.
- ✓ Kan medlemmen inte gå tillbaka till jobbet – kolla om det finns anpassningar att göra eller andra placeringar. Kartlägg alternativen.
- ✓ Gör sjukskrivna medlemmar uppmärksamma på att det finns problem med sjukförsäkringen. Informera om att de måste läsa igenom besluten från Försäkringskassan, så att de känner till sina skyldigheter för att fortsatt kunna omfattas av sjukförsäkringen.

Vi beskrev hela bilden och lämnade in läkarutlåtanden. Jag påpekade för Arbetsförmedlingen att de måste se till att vår medlem i fortsättningen kan lämna sina rapporter på ett sätt som han klarar, berättar Anastasia Johansson.

Fick sina pengar

Efter en tid fick Anastasia ett telefonsamtal. Medlemmen hade fått svar från Arbetsförmedlingens omprövningsnämnd: beslutet om avstängning hade dragits tillbaka.

– ”Vägar jag tro på det här?”, frågade han om och om igen. Men han fick sina pengar och slapp påföljder. Det kändes så bra att det hela fick ett lyckligt slut, säger Anastasia Johansson.

anna.sjogren@ifmetall.se

Sjuk ska inte betyda fattig

En av medlemmarna skrev till oss i valrörelsen: ”Försäkringskassan är inte som den ska vara och ger ingen säker trygghet vid sjukdom längre och så har det varit länge nu. Att ta bort den bortre tidsgränsen har gjort det bättre. Men det räcker inte!”

Marie Nilsson
förbunds-
ordförande
i IF Metall

Jag håller med om att det inte räcker. Försäkringskassans bedömningar har blivit hårdare. Fler får avslag på sjukpenning sedan målet sattes att snittet ska vara nio dagar per person och år.

Hela sex av tio medlemmar i IF Metall är oroliga att de inte skulle klara sin ekonomi vid en längre tids sjukdom, visade en undersökning i våras. Därför kräver vi en trygg sjukförsäkring, oavsett vem som sitter i regeringen.

I dag överges alltför många människor av samhället när de blir sjuka. De har varit med och finansierat sjukförsäkringen – men får ändå inte ersättning när de behöver den.

Så tvingas de in i osäkerhet och utsatthet – när de har det som allra tuffast. Det är oacceptabelt. Sverige har råd med – och ska ha – en sjukförsäkring som går att lita på. På samma sätt som vi ska ha en bra rehabilitering för att kunna bli friska och komma tillbaka. Det måste vi kunna förvänta oss av samhället.

Att återupprätta förtroendet för sjukförsäkringen är en av de viktigaste uppgifterna politikerna har. Och det ska vi i facket ständigt påminna dem om.

Planering av arbetsplatsbesök i samråd med försäkringskommitténs ansvarige Risto Parkkari.
– Att kombinera uppdragen som regionalt skyddsombud och försäkringsinformatör skapar mervärde på många sätt, tycker Maria Norell.

Kombo av uppdrag ger dubbelt värde

Som regionalt skyddsombud får Maria Norell ofta följdfrågor om försäkringar. Maria sitter även med i IF Metall Bergslagens försäkringskommitté och har nu gått en högre försäkringsutbildning. Hon ser klara vinster med att kombinera de båda uppdragen.

– Som RSO för avdelningen är jag ju mycket ute på företagsbesök och möter medlemmar. Nu kan jag svara på frågor om både arbetsmiljö och försäkringar, två områden som ofta hänger ihop.

De regelbundna besöken med försäkringsinformation på företag utan klubb

går passande nog under namnet Rättvisa på väg. Medlemmarna får hjälp att reda ut saker om försäkringar och ger Maria Norell många tillfällen till medlemsservice.

– Många har inte koll på sina försäkringar och många har enbart koll på vissa delar av dem, så det här är verkligen ett arbete som innebär ett bra medlemsvärde.

Rätt från start

Med sin kombination av uppdrag kan Maria Norell både se över arbetsskador och se till att de inte händer igen, samt informera och se över försäkringsbiten.

Rättvisa på väg heter IF Metall Bergslagens regelbundna försäkringsinformation på företag utan klubb.

– Många vet att de har försäkringar, men har inte koll på vad som faktiskt ingår och hur man gör praktiskt, säger Maria Norell, här tillsammans med försäkringskommitténs ansvarige Risto Parkkari.

Rent praktiskt ger hon stöd kring hur anmälan görs om både arbetsskada och försäkringsfrågor.

– Det är viktigt att det blir rätt från början.

Det är en hel del turer att hålla reda på, vilket inte alltid är så lätt för den som råkat ut för en arbetsskada och har fullt upp med själva skadan.

– Man ska kontakta chefen, skyddsombudet och anmäla till AFA Försäkring. Och arbetsgivaren ska göra en olycksfallsrapport till Försäkringskassan. Det är här vi RSO och försäkringsinformatörer kan bistå medlemmen med hjälp, säger Maria Norell.

Foto detta uppslag: Kim Lill

Att allt sker på rätt sätt och i rätt ordning är särskilt viktigt ifall en skada inte blir godkänd som arbetsskada. Då behöver medlemmen begära en omprövning av sitt ärende. Vilket tyvärr händer alltför ofta.

Tuffare klimat

– Det är jättesvårt att driva arbetsskador och vi märker också att för vissa skador har det blivit ännu svårare än tidigare, som till exempel hörselskador och belastningsskador, säger Maria Norell.

Samtidigt poängterar Maria Norell att man inte ska ge upp.

– Vi hjälper till i sådana fall, det in-

går självklart i den fackliga medlems-servicen.

Bättre service ger ökad kompetens

Omprövning hjälper avdelningens trygghetsansvariga ombudsman till med. Men även Maria Norell är involverad i att förbereda hela ärendet.

– Sedan en tid har avdelningen infört att försäkringskommittén även ska handlägga ärenden. Det ger en extra service till medlemmen, men innebär också att jag själv får en ökad kompetens vilket jag tar med mig ut på företagsbesöken.

annette.lack@ifmetall.se

Gör rätt från början

... vid arbetsskada

- ✓ Kontakta chefen.
- ✓ Kontakta skyddsombudet – eller regionala skyddsombudet på avdelningen om det inte finns på egna arbetsplatsen.
- ✓ Se till att arbetsgivaren gör en olycksfallsrapport och skickar till Försäkringskassan.
- ✓ Anmäl till AFA Försäkring, afaforsakring.se.

Benny Svensson, huvudskyddsombud, och Stefan Bergh, produktionschef, försöker avsätta en timme eller två varje vecka till att fånga upp tillbud och säkra risker i arbetsmiljön.

”Alla ska gå hem lika pigga och friska som de kom”

På Resinit i Västervik är dialog, korta beslutsvägar och snabb uppföljning av tillbud ett framgångsrecept.

– Vi vill att alla ska gå hem lika pigga och friska som de kom, säger Stefan Bergh, produktionschef.

För Stefan Bergh är det en självklar-

het att samarbeta med sin motpart, det fackliga huvudskyddsombudet Benny Svensson, för att skapa en trygg och säker arbetsmiljö för de anställda.

Resinit grundades 1936. Det började med bakelit, nu handlar verksamheten huvudsakligen om att bearbeta och montera plastkomponenter, framför allt

som underleverantör till den medicintekniska industrin.

Respekt och samhörighet

– Vi har alltid en dialog. Det är bara att gå in och prata med folk om det är något som behöver åtgärdas, säger Benny Svensson.

Foto detta uppslag: Magnus Andersson

Operatör Magnus Johnsson uppskattar att han fått vara med och tillsammans med Stefan Bergh, produktionschef, ta fram en lyftlösning för de tunga plastkomponenterna han hanterar i sitt arbete.

Det kan också handla om att säga nej till en del beställningar för att man inte vill ha in vissa kemikalier i produktionen. Riskmedvetenheten är hög och arbetsmiljöarbetet bedrivs kontinuerligt och systematiskt. Skärskador och klämskador är vanliga risker.

– Här kan det finnas ett visst mörkertal bland tillbuden, ibland tänker de som drabbats att de bara varit klantiga, säger Benny Svensson.

– Vi måste fånga upp tillbuden, så att ett OJ inte blir till ett AJ. Benny och jag försöker avsätta en timme eller två varje vecka till detta, säger Stefan Bergh.

Lyfthjälpmedel

Stefan Bergh berättar om produktionen och de olika arbetsmomenten.

– Det är många smådetaljer, men det finns också större pjäser och då börjar vi prata behov av lyfthjälpmedel, säger Stefan Bergh och pekar på några stora plastkomponenter som väger kring 50 kilo styck.

Operatören lyfter dem för hand och det är riskfyllt. Därför har Stefan Bergh tillsammans med bland annat operatören Magnus Johnsson tagit fram en lösning. I många fall fungerar en lyftvagn men här behövdes i stället en vikarmskran med ett särskilt anpassat lyftdon, som lyfter de tunga delarna in i maskinen.

– Det är vi som jobbar som vet vad som behövs, säger Magnus Johnsson, som ser samarbetet som en förutsättning för att de som jobbar vid maskinen ska bli nöjda med hur lyftlösningen fungerar.

Stefan Bergh håller med.

– Samverkan är viktigt, så att man inte bara prackar på en lösning som inte är enkel att använda.

ingela.hoatson@ifmetall.se

Det kan handla om att sätta en skyddande sprint på plats eller att via skyltar påminna om vikten av att använda skyddsglasögon. Men också om att skapa en arbetsmiljö där de anställda inte jobbar så mycket övertid att de inte mår bra. Respekt och samhörighet är också viktigt, till exempel går alla in och ut genom samma entré, det ska inte finnas något ”vi och dom” mellan arbetare och tjänstemän.

Låg sjukfrånvaro

– Vi har låg sjukfrånvaro och låg personalomsättning. Anställda trivs, säger Benny Svensson som själv arbetat i över 20 år på företaget.

Alltför vanligt med brister i arbetsmiljön

En ny undersökning från IF Metall och Novus visar på brister i både fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Drygt 3 500 webbintervjuer visar att unga och kvinnor är särskilt utsatta.

IF Metall har skickat informationsmaterial till 10 000 arbetsgivare om hur de kan förbättra arbetsmiljön och förebygga olyckor genom att samverka med anställda och skyddsombud.

Ur undersökningen:

- ✓ Drygt sju av tio av IF Metalls medlemmar besvärar av buller varje dag eller ett par dagar i veckan. Även besvär av värme, kyla, drag och vibrationer är vanligt.
- ✓ Var fjärde medlem känner oro för att drabbas av olycksfall eller ohälsa på grund av arbetsmiljön. Nästan lika många har inte fått en introduktion om riskerna på sin arbetsplats.
- ✓ Arbetsmiljöarbete handlar även om att se över planeringen av arbetet. När hög arbetsbelastning kombineras med lågt inflytande över de egna arbetsuppgifterna, utan stöd av chefen, leder det ofta till sömnsvårigheter och andra stressreaktioner.

IF Metalls lösningar

– ökade satsningar på RSO

- ✓ Ökad rätt till utbildning och ökad tillträdesrätt till arbetsplatser.
- ✓ Ändra arbetsorganisationen så att max 75 procent av arbetstiden ägnas åt starkt styrt eller bundet arbete. Resten av tiden ska ägnas åt andra arbetsuppgifter. Enligt Arbetsmiljölagen (AML) ska starkt styrt eller bundet arbete undvikas eller starkt begränsas. Trots det arbetar många av IF Metalls medlemmar just så.
- ✓ Kraftfulla resurser i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

– Om man vägrar utveckling, då blir man omkörd, säger Erik Eklund, vice ordförande på Scania i Södertälje. Han tror på öppenhet och frihandel.

Tror inte på stängda gränser

På Scania i Södertälje är fack och företag överens. Öppenhet och frihandel är en förutsättning för att kunna sälja lastbilar i hela världen och för att skapa tillväxt och välfärd.

Scanias fabriksområde sträcker sig över en stor del av Södertälje. Från den väldiga tågbron i söder ända in mot centrum. Nu planerar man för att bygga ett nytt gjuteri, en av företagets största investeringar någonsin.

– Jag tror inte att vi hade kunnat växa så som vi gjort om man hade hållit på och stängt gränser, säger Erik Eklund, vice klubbordförande.

Det Erik Eklund syftar på är frihandelsnens ökade möjligheter till export, men även produktionen påverkas av globaliseringen. Endast cirka 35 procent av Scanias underleverantörer finns i Sverige, resten finns till största del i Europa. Utvecklingen är dock inget som oroar Erik.

– Det som är viktigt här i Södertälje för IF Metall och Scania verkstadsklubb

är att våra arbetstillfällen finns kvar här. Sen är ju utvecklingen ofrånkomlig. Och jag tror att om man vägrar utveckling, då blir man omkörd.

Viktigt med bra exportmöjligheter

Därför är det kanske inte förvånande att både fack och företag har en samsyn kring öppenhet och frihandel. Takten på produktionen ligger på ungefär 100 000 lastbilar per år, och 95 procent av den totala försäljningen sker utanför Sveriges gränser.

– Det som är viktigt för Scania är också viktigt för IF Metall, menar Erik. Det är en väldigt liten del av vår produktion som stannar i Sverige. Mycket går på export och då krävs det att det finns en öppen marknad och ett fritt Europa.

Varnar för protektionism

Under året har en oro spridit sig inom svensk industri för att Donald Trumps tullar och handelshinder ska innebära minskad försäljning och därmed även

färre jobb. I förlängningen skulle det påverka hela samhällsekonomin, eftersom exportinkomsterna är viktiga för vår gemensamma välfärd. ”Galenskaper”, kallar Erik Eklund presidentens inställning till internationell handel.

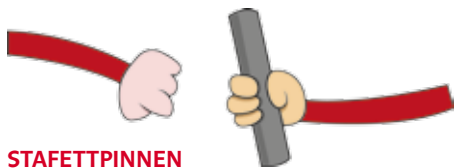
– Det vi tycker politiskt som fackförening är inte bara ideologiskt, utan det är ju klart att det har att göra med vad som är bra för företaget också. Den här protektionismen och de här hörgervindarna som nu blåser i Europa och världen, det är ingenting som gynnar varken medlemmar i IF Metall eller Scanias affärer.

daniel.k.hermansson@ifmetall.se

Protektionism

Protektionism är att införa till exempel importavgifter, registreringsavgifter, tullar med mera, allt i syfte att skydda varor och tjänster som produceras i det egna landet från konkurrens från andra länder.

Medlemsnytta största vinsten

STAFETTPINNEN

En ombudsman som varje år kommer ut och löneförhandlar på alla företag som inte har klubb eller avdelningsombud med förhandlingsrätt? Är det verkligen möjligt? Ja, i alla fall i IF Metall Östra Värmland. Där har man jobbat så i cirka tio år.

Tomas Lindkvist är ombudsman i avdelningen och en övertygad ambassadör för att det här sättet att arbeta är det bästa.

– Det är bra på många sätt, men framförallt handlar det om ren medlemsnytta. Medlemmarna får ett ansikte på IF Metall och vet vem de kan kontakta om det händer något eller de har frågor.

Ett välbekant ansikte

På företagen utan klubb är det sällan fler än tio anställda.

– Jag åker ju till samma företag varje år. Jag lär känna medlemmarna, många vet jag vad de heter, säger Tomas Lindkvist.

– Men jag lär också känna arbetsgivaren och företagets verksamhet. Det gör att vi oftast kan lösa problem som uppstår per telefon eftersom de har förtroende för mig redan. Det blir väldigt tidsbesparande. Jag slipper åka många mil för att lösa småsaker.

En annan fördel är att organisationsgraden ökar. I samband med löneförhandling är det lätt att se vilka som inte är medlemmar.

Kärnan i det fackliga arbetet

– Sedan är det bara att skriva in eller skriva över medlemmarna. Det brukar gå lätt, de vet ju från sina arbetskamrater att de får valuta för pengarna. Om jag låter arbetsgivaren lägga ut lönerna själv och sedan bara kontrollerar hans papper har jag ju inte en chans att värva någon. Är jag på plats möter jag medlemmarna öga mot öga, säger Tomas Lindkvist.

Foto: Lisa Wernstedt

– Vi åker ut och löneförhandlar varje år på alla företag som inte har klubb. Det har många fördelar och egentligen inga nackdelar, säger Tomas Lindkvist på avdelningen IF Metall Östra Värmland.

Men någon nackdel måste ju finnas?

– Ja, innan arbetsbördan blir mindre, blir den större. Just i början. Detta eftersom det tar tid att skala bort övrigt arbete och ansvarsområden från ombudsmännen. Ska man jobba så här måste ombudsmännen få ägna sig uteslutande åt kärnverksamhet och det kan ta lite tid att få till det, berättar Tomas Lindkvist.

Han och hans ombudsmannakolleger jobbar till exempel inte med försäkringsärenden.

– Det är ju sådant som tar väldigt mycket tid. I stället har vi en anställd

försäkringshandläggare som får hjälp av fem förtroendevalda. Funkar jättebra, säger Tomas Lindkvist.

Vad är det då som krävs för att börja jobba som i Östra Värmland och är det genomförbart överallt?

– Jag tror det. Antalet ombudsmän per medlem är ju lika stort överallt. Det som krävs är ju att avdelningsstyrelsen ska se fördelarna med det här och verkligen vilja. Det gäller att kunna se bortom den ”puckel” av arbetsbelastning som blir i början.

lisa.wernstedt@ifmetall.se

Medlemskalender 2019

MEDLEM Förbundets pensionärer får 2019 års medlemskalender tillsammans med medlemstidningen Dagens Arbete som utkommer i december. Övriga medlemmar kan beställa kalendern på ifm-kalender.strd.se eller via beställningsta-

long som kommer med julhälsningen från förbundsordförande Marie Nilsson i Dagens Arbetes decembernummer.

Klubbar och avdelningar som vill beställa kalendrar gör det via IF Metalls webbshop.

Sök stipendium för facklig feminism

FEMINISM

Har du och dina arbetskamrater idéer om hur man

når ökad jämställdhet och allas lika värde och rätt i arbetslivet? Då kan du söka LO:s nya stipendium på 50 000 kronor inom området facklig feminism.

Senast den 15 februari ska ansökan skickas till stipendium@lo.se och ska innehålla:

- Projektets mål och syfte.
- Beskrivning av projekt/aktivitet ansökan gäller samt kopplingen till facklig feminism.
- Tidsplan.
- Beräknade kostnader och summa som ansökan gäller.
- Sökandes namn, förbund/klubb och kontaktpuppgifter.

Stipendiet ska utlysas årligen den 21 november, på årsdagen för det fackliga metoo-upproppet #inteförhandlingsbart.

För mer information och frågor, kontakta joa.bergold@lo.se.

Försäkra dig med juridisk rådgivning

FÖRSÄKRING

Du som är medlem i IF Metall och inte fyllt 65 år erbjuds en förmanlig försäkring via Folksam. Den ger dig rätt till 15 timmars juridisk rådgivning per år. För att omfattas av försäkringen behöver du bekräfta att du vill ha

den och betala den. Därefter gäller försäkringen från den 1 april 2019. Mer information om villkor och kostnad kommer per post i mitten av januari.

Vi vill bli fler!

MEDLEM Du följer väl IF Metall i sociala medier? Om inte går du miste om det som är aktuellt i förbundet just nu. Vi publicerar regelbundet filmer, bilder och text som är till nytta för dig som förtroendevald och medlem. Dessa budskap förtjänar att nå många fler än vad de gör i dag. Så passa på att också bjuda in andra medlemmar och intresserade att följa oss på nätet. Vi finns på Facebook, Instagram och Twitter, sök bara på IF Metall.

Verktyg ska förhindra sexuella trakasserier

ARBETSMILJÖ Prevent har tagit fram en ny checklista och enkät som hjälper chefer och fackliga ombud att undersöka risker för och förhindra sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

– Det är fortfarande många

Facebook.com/
ifmetall

Twitter.com/
ifmetall

Instagram.com/
ifmetall

som inte känner till grundläggande lagar och regler om vad som gäller. Chefer och fackligt förtroendevalda är osäkra eftersom kunskaperna inte är tillräckliga, säger Lisa Rönnbäck, projektledare på Prevent.

Därför har arbetsgivare och fack tillsammans arbetat fram verktyget som är ett bra sätt att komma igång.

– Checklistan går igenom det man ska ha på plats i form av rutiner och processer. Nästa steg, bli mer konkret och till exempel med hjälp av enkäten kartlägga hur riskerna i verksamheten ser ut. Genom att arbeta förebyggande på det här sättet blir arbetsmiljön bättre och du kan dessutom vara säker på att du följer reglerna, säger Lisa Rönnbäck.

Industrin behöver bra infrastruktur

NÄRINGS LIV För att säkra industrins konkurrenskraft och anta klimatutmaningen behövs en fungerande och effektiv infrastruktur.

– Därför var det välkommet att regeringen tog fram en nationell godstransportstrategi. Nu börjar vi vår samverkan i det Nationella godstransportrådet för att se till att den genomförs, säger Marie Nilsson, IF Metalls förbundsordförande och ledamot i rådet.

Lönekartläggnings effekt granskas

LÖNER För 20 år sedan blev det lag på att arbetsgivare ska göra lönekartläggningar. Riksrevisionen undersöker nu om de verkligen lett till minskad löneskillnad mellan män och kvinnor.

– Eftersom det inte har gjorts någon utvärdering av effekterna av krav på lönekartläggning ville vi genomföra en sådan studie, säger projektledaren Christer Gerdes till tidningen Arbetet.

I november hölls ett första möte där fackförbund, företag, regering och forskare tillsammans ska se till att strategin blir verklighet.

– Det är verkligen ett brett spektrum av kunskap från många olika aktörer, säger Marie Nilsson.

Arbetarrörelsens kvinnor på väggen

JÄMSTÄLLDHET

Arbetarnas kulturhistoriska sällskap och Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek tar varje år sedan 2013 fram en väggalmanacka – Systrar, kamrater!, om och med kvinnor i arbetarrörelsen. Förhoppningen är att de ska kunna fortsätta i många år och på detta sätt berätta om mer eller mindre kända kvinnor i arbetarrörelsen.

Almanackan för 2019 är i A3-format och kostar 100 kronor, plus porto. Beställ din almanacka från aks@arbark.se.

Det är viktigt att det blir rätt från början.

info

Ansvarig utgivare Åsa Märs, 08-786 82 23

Redaktion Maria Bergqvist, Daniel Hermansson, Ingela Hoatson, Annette Lack, Anneli Muñoz Elvelin, Åsa Petersen, Jesper Pettersson, Anna Sjögren, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt

Telefon 08-786 80 00 (växel) • **E-post** info@ifmetall.se

Layout Inger Lernevall • **Tryck** Sib-Tryck Holding AB

Skeptikerna fick inte rätt. Fackens eget pensionsbolag fyller 20 år i år.

Fackens pensionsbolag fyller 20

PENSION När Folksam-LO Pension bildades var det många skeptiker som sa att det inte skulle gå.

– Vi hade inte kompetensen för att driva ett pensionsbolag, hette det, säger Michael Kinell, IF Metalls arbetslivsenhet.

I dag förvaltar Folksam-LO Pension cirka 116 miljarder kronor och är det bolag som har haft bäst avkastning de senaste tio åren.

Från början hade de valbara

bolagen en förvaltningsavgift på 1,5 procent av kapitalet i snitt. När Folksam-LO Pension startade sattes förvaltningsavgiften till det betydligt lägre 0,4 procent. Det ledde till en prispress på övriga bolag som hade räknat med att tjäna massor av pengar på förvaltningsavgifterna.

– Folksam-LO Pension har sparat miljarder kronor åt våra medlemmar genom att ha en så låg avgift och i dag är avgiften ännu lägre, säger Michael Kinell.

Ett större julbord för mindre pengar

Julerbjudande för dig som är medlem i ett LO-förbund

Handla för **500:-** få **100:-** rabatt
Handla för **1000:-** få **200:-** rabatt
Handla för **1500:-** få **300:-** rabatt
Handla för **2000:-** få **400:-** rabatt
Handla för **2500:-** få **500:-** rabatt

Gäller
17-30 dec
2018

2 970000 002619 >

Klipp ut kupongen och ta med den till din Lidlbutik. Gäller i alla Lidlbutiker. Checken gäller vid ett köptillfälle. Gäller ej vid köp av tobak eller alkohol. Kan ej kombineras med andra kuponger.

*God jul
&
Gott nytt år*

IFMETALL